

ارائه مدل تجدید ارزیابی ساختار دارایی‌ها از طریق نظریه داده بنیاد و فراترکیب

اصغر قمی

دانشجوی دکتری، گروه حسابداری، دانشکده مدیریت، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

Asghar.qomi@gmail.com

محمد حسنی

استادیار گروه حسابداری، دانشکده مدیریت، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (نویسنده مسئول).

m_hassani@iau-tnb.ac.ir

احسان رحمانی نیا

استادیار گروه حسابداری، دانشکده مدیریت، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

E.rahmaninia@iau-tnb.ac.ir

مهران متین فرد

استادیار گروه حسابداری، دانشکده مدیریت، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

m_matinfard@iau-tnb.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۱/۲۷ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۲/۱۸

چکیده

یکی از این فرآیندهای کنکاش در اطلاعات جهت تصمیم‌گیری، تجدید ارزیابی ساختار دارایی‌های شرکت‌ها می‌باشد. به عبارت دیگر، تجدید ارزیابی ساختار دارایی‌ها به عنوان یک مبنای تحلیلی در شرایط اقتصادی نامتوازن امروز به خصوص اقتصاد کشور ما محسوب می‌شود. تجدید ارزیابی ساختار دارایی‌ها، مبنایی برای محاسبه‌ی ارزش منصفانه است که طبق استانداردهای حسابداری و گزارشگری مالی می‌تواند به توازن بیشتر عملکردهای مالی شرکت‌ها منجر شود. هدف این پژوهش ارائه مدل تجدید ارزیابی ساختار دارایی‌ها از طریق نظریه داده بنیاد و فراترکیب می‌باشد. این پژوهش از طریق روش گراند تئوری به دنبال الگوسازی هست. این تحقیق مبتنی بر روش سیستماتیک گراند تئوری است. در این روش، پس از مشخص نمودن مسئله پژوهش و مرور ادبیات پیشین، نمونه‌گیری صورت می‌پذیرد. داده‌ها از طریق مصاحبه با ۱۵ نفر از خبرگان بودند در زمینه تحقیق گردآوری شد. که روش انتخاب خبرگان از طریق روش گلوله برفی بوده است. بررسی‌های نشان می‌دهد که تصمیم‌های مردم لزوماً همواره به طور منطقی با مدل‌های تصمیم‌گیری معرفی شده در متون مالی هماهنگ نیست. در فرآیند تجدید ساختار شرکت-ها، به دو دلیل ساختار مالی واحدهای تولیدی تجدید ارزیابی می‌شوند. نخست زمانی است که به خاطر محاسبه نامناسب قیمت تمام شده، شرکت دچار زیان دهی میشود و دیگر این که زمانی ساختار مالی واحدها مورد تجدید ارزیابی واقع میشوند که نرخ تورم در اقتصاد یک کشور دو رقمی بوده و سطح عمومی قیمت کالا و خدمات دائماً در حال افزایش باشد و افزایش نرخ تورم بافت و عملیات مالی شرکتها را تحت تأثیر خود قرار دهد. **واژه‌های کلیدی:** تجدید ارزیابی، ساختار دارایی‌ها، داده بنیاد.

۱- مقدمه

تصمیم‌گیری صحیح در شرایط رقابتی، نیازمند اطلاعاتی است که بیانگر واقعیت بوده و منطبق بر وضع موجود باشد. این اطلاعات قبل از تحلیل به شکل داده‌های خامی هستند که اگر به درستی تحلیل نشود، نمی‌تواند مبنایی برای تصمیم‌گیری باشد و احتمالاً در سطح یک بازار رقابتی می‌تواند تبعاتی همچون سقوط یا ورشکستگی را به همراه داشته باشد (نایب‌محسنی و همکاران، ۱۴۰۰). یکی از این فرآیندهای کنکاش در اطلاعات جهت تصمیم‌گیری، تجدید ارزیابی ساختار دارایی‌های شرکت‌ها می‌باشد. به عبارت دیگر، تجدید ارزیابی ساختار دارایی‌ها به عنوان یک مبنای تحلیلی در شرایط اقتصادی نامتوازن امروز به خصوص اقتصاد کشور ما محسوب می‌شود (لی و همکاران^۱، ۲۰۱۹). به عبارت دیگر، با توجه به شرایط رقابتی بازار؛ واکنش سریع و مناسب در برابر تغییرات ایجاد شده، از اهمیت بسزایی برخوردار است. در چنین فضای رقابتی احتمال ناتوانی مالی شرکت‌ها افزایش می‌یابد و این موضوع لزوم چابک‌تر نمودن کارکردهای رقابتی شرکت‌ها را از طریق تجدید ارزیابی دارایی‌ها، مسئله‌ی مهم و استراتژیکی جلوه می‌نماید (لنگ و وانگ^۲، ۲۰۰۶).

بهره‌وری به عنوان یکی از شاخص‌های عرصه‌ی توسعه دانش علوم انسانی مطرح می‌باشد که باعث پویایی ظرفیت‌های اثربخش در عملکردهای نهادها و شرکت‌ها می‌گردد. شاخص بهره‌وری در اقتصاد اگرچه از مهمترین و اثربخش‌ترین مکانیزم‌های ارزیابی محسوب می‌شود، اما در علم مدیریت مالی به عنوان یکی از حوزه‌های دارای پیوند با اقتصاد، کمتر مورد توجه بوده است و صرفاً براساس هزینه و منفعت مورد سنجش قرار گرفته است (ساهو و همکاران^۳، ۲۰۱۴). شاخص بهره‌وری مالموگوئیست هزینه‌ای^۴ به عنوان فرآیند کاهنده‌ی هزینه به واحد تصمیم‌گیرنده^۵ (DMU) کمک می‌کند تا از طریق ترکیب ورودی‌ها و خروجی‌های مؤثر بر حوزه مورد بررسی، به بهترین منافع با کمترین منابع دست یابد (والهر^۶، ۲۰۱۸). از آنجاییکه واحد تصمیم‌گیرنده در بخش افشاء اطلاعات، مدیریت مالی است، براساس این شاخص، واحد مدیریت مالی در تلاش هستند تا بهترین استراتژی را در خصوص کاهش هزینه‌ها انتخاب نمایند (حاجیها و قیلای، ۱۳۹۱). اگر این رویکرد در حوزه دارایی‌های ثابت و یا سرمایه‌ای اتخاذ شود، آنگاه این واحد، به عنوان تصمیم‌گیرنده تلاش می‌نماید تا با بررسی داده‌های ورودی و

اعمال فرآیندها، ستادهای ارائه شده از طریق شاخص بهره‌وری مالموگوئیست هزینه‌ای را به عنوان مبنایی برای کارایی هزینه‌ها و ارتقاء بهره‌وری آن انتخاب نمایند (اول‌ریپستول و همکاران^۷، ۲۰۲۲). می‌توان این شاخص را مبنایی برای تغییرات کارایی هزینه در دارایی‌های ثابت تلقی نمود تا با کنترل و اعمال راهبردهای مناسب، از بروز هزینه‌های زیاد در زمان حال و آینده جلوگیری نمایند و در واقع سناریوهای احتمالی که ممکن است آینده عملکردی شرکت‌ها به لحاظ نقطه سربه سر تولید و یا قیمت تمام شده‌ی کالای ساخته شده را تحت تأثیر قرار دهد را بررسی کند تا بیشترین منافع حاصل گردد. حال سوالی که احتمالاً مطرح می‌شود این است که این پژوهش از طریق چه فرآیندی می‌تواند با تجدید ساختار دارایی‌ها، بهترین شاخص بهره‌وری را تعیین نماید (آلبولیسکو و تورکو^۸، ۲۰۲۲). از منظر قانونی نیز می‌توان به تصویب جزء «ب» بند ۷۸ قانون بودجه سال ۱۳۹۰؛ بند ۳۹ قانون بودجه سال ۱۳۹۱ و ابلاغ آیین‌نامه‌های اجرایی مربوط به افزایش سرمایه بنگاه‌های اقتصادی ناشی از تجدید ارزیابی دارایی اشاره نمود که مزیت چنین فرآیندی باهدف پایداری بیشتر اقتصاد، معافیت‌های مالیاتی، مشروط بر محاسبه‌ی مالیات با توجه به تغییر استهلاک دارایی مربوط در زمان فروش می‌باشد که این کار می‌تواند به کاهش هزینه دارایی‌ها کمک نماید (تقی‌نجاج و همکاران، ۱۳۹۶). همچنین مطابق با استاندارد شماره ۱۱ تحت عنوان «حسابداری دارایی‌های ثابت مشهود»، تجدید ارزیابی دارایی‌ها به عنوان روش مجاز پذیرفته شده است (منصوری و همکاران، ۱۳۹۶). با توجه به مبانی تئوریک و همچنین براساس رویکردهای مصوب قانون و استانداردهای مرتبط به آن، این پژوهش به دنبال پاسخ به این سوال است که چه ابعاد و معیارهایی در سنجش تجدید ارزیابی دارایی‌ها مؤثر می‌باشد؟ محرک‌ها و پیامدهای تجدید ارزیابی دارایی‌ها برای تعیین شاخص بهره‌وری کدامند؟

مبانی نظری پژوهش

تجدید ارزیابی ساختار دارایی‌ها

تجدید ارزیابی ساختار دارایی‌ها، مبنایی برای محاسبه‌ی ارزش منصفانه است که طبق استانداردهای حسابداری و گزارشگری مالی می‌تواند به توازن بیشتر عملکردهای مالی شرکت‌ها منجر شود. به عنوان مثال استانداردهای عمومی پذیرفته شده

⁵ Decision-Making Units

⁶ Walheer

⁷ Ole Rypestøl et al

⁸ Albuliescu & Turcu

¹ Li

² Leng & Wang

³ Sahoo et al

⁴ Cost Malmquist Productivity Index

زیرساخت‌های صنعتی به منظور ارتقای سطح قابلیت‌های رقابتی می‌باشد (کوک و همکاران^۶، ۲۰۱۶). همچنین لی و همکاران (۲۰۱۹) استفاده از تجدید ارزیابی ساختار دارایی‌ها را عاملی برای پیش‌بینی یا کنترل ریسک ورشکستگی شرکت‌ها عنوان نمودند. با مرور این دست از پژوهش‌ها؛ همچنین شناخت مفهومی پدیده مورد بررسی و استانداردهای مطرح شده در این حوزه، چرایی انجام این پژوهش را می‌بایست با توجه به شرایط اقتصادی کشور مورد بررسی قرار داد. در واقع از آنجاییکه تمرکز این پژوهش دقیقاً بر روی این نقطه است که شرکت‌ها زمانی که قیمت تمام شده را بدون توجه به شرایط شرکت و بازار محاسبه می‌نمایند، این موضوع باعث می‌شود تا شرکت دچار زیان‌دهی شود، در این شرایط شرکت‌ها برای کاهش میزان زیان خود می‌توانند از روش تجدید ارزیابی دارایی‌ها استفاده کنند (لی و همکاران^۷، ۲۰۱۹). از طرف دیگر، زمانیکه نرخ تورم در اقتصاد یک کشور همچون کشور ما دو رقمی باشد و سطح عمومی قیمت کالا و خدمات دائماً در حال افزایش است و افزایش نرخ تورم بافت و عملیات مالی شرکت‌ها را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد، در این شرایط شرکت‌ها می‌بایست از طریق تجدید ارزیابی، دارایی‌های بلاء استفاده یا مستهلک‌شده را به فروش برسانند، چراکه وجود آن‌ها می‌تواند باعث ایجاد هزینه‌هایی برای شرکت گردد. این کار اصطلاحاً هزینه‌های تعدیل نام دارد، زیرا علاوه بر اینکه اندازه شرکت‌ها را مطابق با فعالیت‌های شرکت هماهنگ می‌کند، می‌تواند به شرکت‌ها در رسیدن به نقدینگی مطلوب‌تر کمک نمایند (ولیان و همکاران، ۱۳۹۷).

پیشینه پژوهش در خارج

اول‌ریپستول و همکاران^۵ (۲۰۲۲) پژوهشی تحت عنوان «بازسازی بخش صنعت و تجدید ساختار: تمرکز بر هزینه نمایندگی و دارایی‌های ثابت (سرمایه‌ای)» انجام دادند. در این پژوهش با تمرکز بر انجام مصاحبه با خبرگان حوزه صنعت، تلاش شد تا مکانیزم‌های توسعه پایدار از طریق تجدید ساختار شرکت‌ها براساس کاهش هزینه نمایندگی و دارایی‌های ثابت مورد بررسی قرار گیرد. سپس با شناسایی این ابعاد، از تحلیل‌های هوش مصنوعی بهره برده شد تا مشخص گردد مهمترین سناریوهای محتمل در خصوص تجدید ساختار دارایی‌ها و هزینه‌های شرکت کدامند. نتایج نشان داد، دو مکانیزم انتخاب پروژه و ارزیابی نسبت‌های مالی برای کاهش استهلاک می‌تواند

حسابداری ایالات متحده^۱ و استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی^۲ اگرچه به لحاظ فرآیند این دو استاندارد در نحوه‌ی اضافه ارزش متفاوت وضع شده‌اند، اما هر دو استاندارد بر کنترل اضافه ارزش‌گذاری‌های دارایی‌های ثابت تأکید می‌کنند (گوئش^۳، ۲۰۱۹). در ایران نیز از اواسط سال ۱۳۹۳ توجه بر تجدید ارزیابی دارایی‌ها با پیروی از استانداردهای بین‌المللی مورد توجه قرار گرفت. به عنوان مثال براساس استاندارد شماره ۱۱ با عنوان حسابداری دارایی‌های ثابت؛ تجدید ارزیابی دارایی‌های مجاز تلقی شده است. در واقع براساس استانداردهای حسابداری افزایش ارزش دفتری یک دارایی ثابت مشهود در نتیجه تجدید ارزیابی آن (درآمد غیرعملیاتی تحقق نیافته ناشی از تجدید ارزیابی) مستقیماً تحت عنوان مازاد تجدید ارزیابی ثبت و در ترازنامه به عنوان بخشی از حقوق صاحبان سرمایه طبقه‌بندی می‌شود و در صورت سود و زیان جامع انعکاس می‌یابد (تقی‌ناتج و همکاران، ۱۳۹۶؛ منصوری و همکاران، ۱۳۹۶). به عبارت دیگر، تجدید ارزیابی مبنایی جایگزین، برای محاسبه‌ی ارزش منصفانه‌ی دارایی‌های ثابت در تاریخ‌های تجدید ارزیابی، به جای ارزش‌های تاریخی در صورت‌های مالی می‌باشد که انجام این کار می‌تواند به کوچک‌سازی اندازه‌ی شرکت‌ها و افزایش انعطاف‌پذیری آن‌ها منجر شود (خدمای‌پور و همکاران، ۱۳۸۸). به عبارت دیگر، با خارج کردن دارایی‌های ثابت بلاء استفاده و تبدیل آن به منابع نقدی، به کوچک‌تر شدن اندازه‌ی شرکت‌ها منجر می‌شود و سطح انعطاف‌پذیری مالی آن‌ها جهت سرمایه‌گذاری در پروژه‌ها با ارزش خالص مثبت راه، ارتقاء خواهد بخشید (حاجی‌هاشم و امیرحسینی، ۱۳۹۸). در این صورت انتظار می‌رود با کوچک‌سازی شرکت‌ها و تجدید ارزیابی دارایی‌ها، شرکت‌های اثربخشی رقابتی بالاتری را تجربه نمایند (دی‌انجلو و رول^۴، ۲۰۱۳). لذا با شناخت استانداردهای موجود در تجدید ارزیابی دارایی‌ها، مرور پژوهش‌های گذشته نیز می‌تواند به دلایل چرایی انجام این پژوهش کمک نماید. آبینزانو و همکاران^۵ (۲۰۰۹) از لحاظ نظری، بهبود نقدینگی و سازماندهی مجدد، دو راه ممکن برای بازیابی اینگونه شرکت‌ها عنوان می‌نمایند. بهبود نقدینگی و سازماندهی مجدد در قالب تجدید ارزیابی دارایی‌ها معنا می‌یابد، چراکه به عنوان یک استراتژی با کنترل دارایی‌های استهلاک‌پذیر از خروج نقدینگی و افزایش سطح هزینه‌های جلوگیری می‌شود و از طرف دیگر با سرمایه‌گذاری در دارایی‌های سرمایه‌ای، در پی توسعه

⁵ Abinzano et al

⁶ Cook et al

⁷ Li et al

⁸ Ole Rypestøl et al

¹ Generally Accepted Accounting Principles (GAAP).

² International Financial Reporting Standards (IFRS).

³ Ghosh

⁴ DeAngelo and Roll

بیرون آمدن از درماندگی مالی، استراتژی‌های تجدید ساختار/ارزیابی مالی، مانند کاهش سود سهام یا تغییر ساختار سرمایه بیشتر از سایر استراتژی‌ها مؤثر است؛ همچنین کاهش سرمایه‌گذاری و سود سهام بر احتمال بهبود ساختار مالی شرکت‌ها تأثیرگذار است.

پیشینه پژوهش در داخل

مهرورز حسن باروق و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهشی ارتباط بین ارزش‌های تجدید ارزیابی شده با شاخص‌های عملکردی شرکت‌ها با تأکید بر محافظه‌کاری در بازار بورس تهران پرداختند. شاخص‌های عملکردی مورد استفاده در این پژوهش جریانهای نقدی آتی، نرخ بازده داراییها و نرخ بازده حقوق صاحبان سهام میباشد. در نهایت طبق نتایج بدست آمد از آزمون فرضیه‌های پژوهش، بین ارزش‌های تجدید ارزیابی شده با شاخص‌های عملکردی شرکت‌ها رابطه معنادار وجود ندارد. همچنین محافظه‌کاری شرطی رابطه بین ارزش‌های تجدید ارزیابی شده با جریانهای نقدی آتی را به صورت معکوس تعدیل میکند.

صاحبقرانی و سجلانی (۱۴۰۱) در پژوهشی به بررسی ارتباط تجدید ارزیابی‌های با نوسانات قیمت سهام و تحلیل رفتار سهامداران پرداختند. نتایج حاصل از پژوهش نشان می‌دهد بین تجدید ارزیابی و نوسانات قیمت سهام شرکت رابطه‌ی مستقیمی وجود دارد و این رابطه مثبت می‌باشد به طوری که با انجام فرایند تجدید ارزیابی، ریسک تأثیرپذیری قیمت به صورت افزایشی می‌باشد، به عبارتی تجدید ارزیابی باعث افزایش قیمت سهام شرکت می‌شود چون باور بر این است که با تجدید ارزیابی ارزش سهام بیشتر شده است، در این موارد چه به صورت رسمی یا به صورت شایعه یا خبر منتشر شده، در این موارد اکثراً جو روانی و تأثیر مثبتی دارد. بین تجدید ارزیابی و نوسانات قیمت سهام شرکت‌های دارای زیان خالص و بین تجدید ارزیابی و نوسانات قیمت سهام شرکت‌ها با حجم معاملاتی بالا ارتباط معناداری وجود ندارد و این به این علت است که در بازار سرمایه ایران بدون توجه به بنیاد سهم، طبق جو حاکم بر بازار معاملاتی انجام گرفته است.

میرزائیان و فلاح نژاد (۱۴۰۰) پژوهشی تحت عنوان «شاخص بهره‌وری مالموگوئیست هزینه‌ای بر تابع هزینه قطعه‌ای خطی در تحلیل پوششی داده‌ها» انجام دادند. در این پژوهش به دلیل وجود قیمت‌های پلکانی و هزینه‌های قطعه‌ای خطی، مدل کارایی هزینه قطعه‌ای خطی و شاخص مالموگوئیست هزینه‌ای، به عنوان مدل‌های پایه استفاده شده است تا روش محاسبه شاخص بهره‌وری

پیوند بین تجدید ارزیابی‌های ثابت با بهره‌وری هزینه‌ای از منظر کاهش هزینه‌های نمایندگی باشد، زیرا شرکت را به لحاظ هزینه و منفعت در موقعیت متوازن تری در بازار رقابتی قرار می‌دهد.

لی و همکاران (۲۰۱۹) پژوهشی تحت عنوان «پیش‌بینی عملکرد تجدید ساختار دارایی در زمان ورشکستگی شرکت‌های بازار سرمایه کشور چین» انجام دادند. این پژوهش در بازه زمانی ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۱ با بررسی ۱۹۲ شرکت بورس شانگهای انجام گرفت. این پژوهش ده نسبت مالی که ابعاد پرداخت بدهی، سطح ریسک، پیشرفت، و توانایی‌های عملیاتی را شامل می‌شدند، براساس مبنای تجدید ساختار دارایی‌ها به عنوان پیش‌بینی‌گرهای کارآمد صورت‌های مالی تعیین گردیدند. در این پژوهش از مدل‌های مستقل تحلیل تفکیک‌کننده چند متغیره، رگرسیون لجستیک و تحلیل راف و درخت تصمیم استفاده گردید. نتایج نشان داد، (الف) اتخاذ راه‌های بیشتر برای تجدید ساختار دارایی، به شانس بیشتری برای بهبود عملکرد منجر می‌شود. (ب) انتقال سهام، فروش و تملک دارایی سه راه متداول است و دو مورد آخر از جمله کارآمدترین راه‌ها برای کاهش سطح ورشکستگی براساس تحلیل راف هستند و در نهایت پیش‌بینی ورشکستگی شرکت‌ها در دستیابی به بهبود عملکرد از طریق تجدید ساختار دارایی، روشی استراتژیک محسوب می‌شود و تمرکز بر کاهش استهلاک و فروش دارایی‌های سرمایه‌ای استهلاک‌پذیر، عاملی مهم برای کاهش احتمال ورشکستگی محسوب می‌شود.

تانج و همکاران^۱ (۲۰۱۷) پژوهشی باهدف ارائه مدلی برای تجدید ارزیابی دارایی‌های پژوهش در مورد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس هانچمین و هانزی (ویتنام) انجام دادند. دوره زمانی پژوهش ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۴ بود که بر مبنای داده‌های عملکرد مالی شرکت‌های یاد شده، ۲۳۶ شرکت مورد بررسی قرار گرفت. یافته‌های تجربی نشان داد اجرای برنامه‌های ساختاربندی مجدد شرکت‌ها در درجه اول تحت تأثیر عملکردشان است و تمرکز مالکیت مانعی برای اجرای چنین برنامه‌هایی است؛ به طوریکه هیئت‌مدیره غیرموظف اثر مثبتی بر عملکرد آتی شرکت‌ها می‌تواند داشته باشند.

کوه و همکاران^۲ (۲۰۱۵) در پژوهشی اقدام به ارزیابی درماندگی مالی و تجدید ساختار ارزیابی‌های، طی مراحل چرخه عمر نمودند. در این پژوهش جامعه آماری را تمامی شرکت‌های آمریکایی موجود در پایگاه اطلاعاتی CRSP و COMPUSTAT تشکیل می‌دادند که در بازه زمانی ۱۹۹۵ تا ۲۰۱۳ مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج پژوهش نشان داد در

² Koh et al

¹ Thanh et al

اساس سال-شرکت صورت پذیرفت. نتایج پژوهش مشخص ساخت، با توجه به ضریب و سطح خطا، متغیر حساسیت تجدید ساختار دارایی‌ها، ارتباط منفی و معناداری با انحراف اهرم مالی دارد. همچنین مشخص گردید، شرکت‌های چارک اول (که دارای بیشترین حساسیت تجدید ساختار دارایی‌ها می‌باشند)، با سرعت ۸۵ درصد در سال، اهرم واقعی خود را به سمت اهرم هدف تعدیل می‌نمایند. سرعت تعدیل شرکت‌های چارک اول ۱۶ درصد نسبت به کل شرکت‌های مورد بررسی، بیشتر است.

علی‌پور و همکاران (۱۳۹۳) پژوهشی تحت عنوان «اندازه‌گیری و تحلیل شاخص مال‌کوئیسیت برای صنایع فلزات اساسی ایران» انجام دادند. در این پژوهش با استفاده از روش تحلیل پوششی داده‌ها (DEA) و شاخص مال‌کوئیسیت به تخمین و ارزیابی تغییرات بهره‌وری کل و عناصر تعیین کننده آن در صنایع فلزات اساسی کارخانه‌ای ایران پرداخته شد و با استفاده از داده‌های تلفیقی آمار کارگاه‌های صنعتی ده نفر کارکن و بیشتر مرکز آمار ایران، پیشرفت فنی، تغییرات کارایی فنی، تغییرات کارایی فنی خالص، تغییرات کارایی مقیاس و تغییرات بهره‌وری کلرا برای صنایع مختلف در این صنعت محاسبه شده است. نتایج نشان داد، متوسط تغییرات عناصر بهره‌وری کل یعنی کارایی فنی و تکنولوژی به ترتیب ۱۴ و ۸۶ درصد برآورد شده است. شایان ذکر است که عناصر تعیین کننده کارایی فنی یعنی کارایی مقیاس و کارایی خالص (مدیریتی) به ترتیب رشدی در حدود ۲۱ و ۷- درصد داشته‌اند. بنابر این تاثیرگذار ترین عامل در تغییرات بهره‌وری کل در صنایع فلزات اساسی ایران، تغییرات تکنولوژیکی بوده است که آن هم از رشد متوسط سالیانه مثبت برخوردار بوده است.

سوالات پژوهش

- ۱) از نظر شما فرآیند تجدید ارزیابی دارایی‌ها شامل چه مراحل است؟
- ۲) از منظر روانشناختی چه عواملی بر پدیده مورد نظر تاثیر گذارند؟
- ۳) چه عواملی باعث تشدید یا تضعیف پدیده مورد نظر می‌گردند؟
- ۴) بصورت کلان چه عواملی باعث گسترش یا تحدید رویکرد پدیده مورد نظر می‌گردد؟
- ۵) چه راهکارهایی در خصوص کنترل پدیده مورد نظر وجود دارد؟
- ۶) در صورت کنترل پدیده مورد نظر به چه دستاوردهایی می‌رسیم؟

مال‌کوئیسیت هزینه‌ای، به حالتی که قیمت‌ها پلکانی هستند، توسعه داده شود. با اعمال روش پیشنهادی برای محاسبه شاخص ۱۴ قنادی در شهر اسلام‌آباد غرب، طی سال‌های ۹۸ و ۹۹ مشخص شد که تعداد ۴ قنادی رشد بهره‌وری و ۱۰ قنادی افت بهره‌وری داشته‌اند و در کل، میانگین کارایی سال ۹۹ در مقایسه با سال ۹۸ کاهش یافته است. همچنین، عامل اصلی افت بهره‌وری در واحدها، افت کارایی آنها در سال ۹۹ نسبت به سال ۹۸ است. با توجه به یافته‌های پژوهش، مدل‌های ارائه‌شده در روش پیشنهادی، قابلیت مدل‌های کلاسیک را برای محاسبه شاخص بهره‌وری مال‌کوئیسیت افزایش داده است؛ به گونه‌ای که اگر هزینه‌ها قطعه‌ای خطی باشند، به کمک مدل‌های پیشنهادی می‌توان نتایج واقعی و قابل قبول‌تری در مقایسه با مدل‌های کلاسیک به دست آورد.

عبدالباقی عطاآبادی و میرلوحی (۱۳۹۸) پژوهشی تحت عنوان «چرخه عمر، درماندگی مالی و استراتژی‌های تجدید ساختار/ارزیابی دارایی‌ها: شواهدی از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران» انجام دادند. در این پژوهش آمده است، استراتژی‌های تجدید ساختاری که شرکت‌ها انتخاب می‌کنند در بیرون آمدن از درماندگی مالی بسیار حائز اهمیت است. از طرف دیگر یکی از مؤلفه‌های مهمی که در تدوین استراتژی‌های تجدید ساختار باید به آن توجه نمود این است که شرکت در کدام مرحله از چرخه عمر خود قرار دارد. بر این اساس هدف این پژوهش ارزیابی تأثیر چرخه عمر و درماندگی مالی بر تجدید ساختار/ارزیابی دارایی‌ها نمونه‌ای شامل ۱۸۰ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است که تأثیر توأمان چرخه عمر و درماندگی مالی بر نوع استراتژی تجدید ساختار یعنی تجدید ساختار مدیریتی، تجدید ساختار عملیاتی و تجدید ساختار مالی، مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج پژوهش حاکی از وجود تاثیر درماندگی مالی بر اتخاذ استراتژی‌های تجدید ساختار مدیریتی و مالی است؛ همچنین چرخه عمر دارای تاثیر معنی‌داری بر تجدید ساختار عملیاتی است. نهایتاً یافته‌های تحقیق مبین تاثیر چرخه عمر و درماندگی مالی بر ابعاد مختلف استراتژی‌های تجدید ساختار مالی است.

ولیان و همکاران (۱۳۹۷) پژوهشی تحت عنوان «بررسی تاثیر حساسیت تجدید ساختار دارایی‌ها بر اهرم مالی هدف شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران» انجام دادند. قلمرو زمانی پژوهش ۵ سال و در بازه زمانی ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴ می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش کلیه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار ایران می‌باشد که تعداد ۱۰۲ شرکت از طریق نمونه گیری به روش حذف سیستماتیک به عنوان حجم نمونه انتخاب شدند. بر این مبنای ۵۱۰ مشاهده بر

روش پژوهش

از آنجایی که در رویکرد داده بنیاد جمع‌آوری اطلاعات به صورت نمونه برداری نظری (استفاده از تمامی ابزارهای جمع‌آوری اطلاعات در پژوهش) انجام می‌پذیرد، به این منظور پس از بررسی جامع ادبیات و بررسی دقیق عوامل موثر بر مدل تجدید ارزیابی ساختار دارایی‌ها، سعی شده است با استفاده از فراترکیب و سپس انجام دادن مصاحبه‌های عمیق و با استفاده از گراند تئوری و ترکیب آنها با استفاده از مالتی گراند، در نهایت مدل جامعی برای مدل تجدید ارزیابی ساختار دارایی‌ها ارائه شود. در این روش، کار با نظریه‌های موجود شروع می‌شود که در این پژوهش با استفاده از فراترکیب، داده‌های اولیه‌ی مربوط به تحقیقات انجام شده گردآوری شد. در این پژوهش در دو مرحله اقدام به جمع‌آوری داده‌ها شد. دسته اول داده‌ها می‌توان لیست مؤلفه‌های افشاء عنوان کرد که از مطالعات قبلی استخراج و انتخاب شد. روش جمع‌آوری داده‌ها در این بخش روش کتابخانه‌ای بود. با مطالعه شاخصه‌ای شفافیت اطلاعاتی مختلف، تعدادی شاخص از بین آنها برای انتخاب مؤلفه‌های افشاء شاخص مورد نظر در این پژوهش انتخاب شد. ملاک انتخاب تکرار بیش از سه بار در ادبیات پژوهش بوده است. دسته دوم داده‌ها نظرات خبرگان، تحلیلگران و سایر استفاده‌کنندگان از اطلاعات است که ابتدا از طریق نظرسنجی و مصاحبه عمیق با خبرگان مؤلفه‌های شفافیت استخراج شد و سپس در مورد اهمیت مؤلفه‌های افشاء با استفاده از پرسشنامه داده‌های مربوطه جمع‌آوری شد. در این پژوهش جامعه آماری در مرحله کیفی پژوهش شامل کلیه صاحب‌نظران، خبرگان، متخصصان موضوع حسابداری و مالی و اقتصاد اعم از مدیران مالی و معاونت مالی و اداری بازار سرمایه و اساتید دانشگاه و عضو کمیته تخصصی مالی می‌باشند. برای تعیین تعداد نمونه در این پژوهش از مفهوم نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد. نمونه‌گیری و جمع‌آوری داده تا رسیدن به نقطه اشباع^۱ ادامه پیدا کرد. مقوله‌ها وقتی به نقطه اشباع می‌رسند که دیگر هیچ اطلاعات جدیدی در طول کدگذاری ظهور پیدا نکند و مقوله‌ها، ویژگی‌ها و ابعاد آن‌ها، و روابط میان مقوله‌های به خوبی پرورده شود و با جمع‌آوری داده‌های جدید چیزی به آن‌ها اضافه نشود.

یافته‌های پژوهش

مراحل فراترکیب

فرا ترکیب مستلزم آن است که پژوهشگر بازنگری دقیق و عمیقی را نسبت به سند مورد مطالعه انجام دهد و پژوهش‌های قبلی را

با یکدیگر ترکیب کند. سندلوسکی و باروسو الگوی هفت مرحله-

ای را به این منظور ارائه داده‌اند:

گام اول تنظیم سؤال‌های پژوهش

نخستین گام فراترکیب تنظیم سؤالات پژوهش است. نخستین سؤال برای شروع فراترکیب چه چیزی (What) است. در جدول ۱ گروه‌بندی و تحلیل ابعاد حسابداری ذهنی از منظر روانشناختی در نظریه داده بنیاد مورد سؤال قرار گرفته است.

جدول ۱- سؤال‌های پژوهش از منظر رویکرد فراترکیب

پارامتر	مقوله محوری نظریه داده بنیاد	سؤال پژوهش
چه چیزی (what)	شرایط علی	شاخص‌هایی که از منظر روانشناختی منجر به بروز تجدید ارزیابی دارایی‌ها می‌شوند، کدامند؟
	شرایط زمینه‌ای	چه عوامل کلانی باعث ایجاد این پدیده می‌گردند؟
	پدیده اصلی	شاخص‌هایی که تجدید ارزیابی دارایی‌ها را ایجاد می‌کنند، کدامند؟
	شرایط مداخله‌گر	شاخص‌هایی که باعث تشدید یا تحدید پدیده مورد نظر می‌گردند، کدامند؟
	راهبردها	چه راهبردهایی باعث کنترل پدیده مورد نظر می‌گردند؟
	پیامدها	کنترل پدیده مورد نظر باعث ایجاد چه پیامدهایی می‌گردد؟
چه (who)	-	ابعاد هر یک از مقوله‌های محوری شامل چیست

گام دوم: بررسی نظام‌مند متون

در این مرحله پژوهشگر به جستجوی سیستماتیک مقالات منتشر شده در مجلات علمی مختلف و معتبر داخلی و خارجی و همچنین منابع عمومی و سایت‌های سازمان‌های معتبر خارجی و داخلی با هدف تعیین اسناد معتبر، موثق و مرتبط در بازه زمانی مناسب می‌پردازد. ابتدا کلمات کلیدی مرتبط را به صورت منفرد یا ترکیبی به فارسی و انگلیسی در بین سال‌های ۱۳۹۲ لغایت ۱۴۰۲ و برای مقالات لاتین سال‌های ۱۹۸۰ لغایت ۲۰۲۳ مورد بررسی قرار گرفت و در نهایت ۵۲ مقاله یافت شد.

گام سوم: جستجو و بررسی مقالات مرتبط

در فرآیند جستجو پژوهشگر پارامترهای مختلفی را مانند عنوان، چکیده، محتوا، جزئیات مقاله (نام نویسنده، سال) و ... را در نظر

¹ Saturation Point

گرفته و مقالاتی که با سؤال و هدف پژوهش تناسبی ندارد، حذف می‌کند. همچنین معیار پذیرش و رد مطالعات، شامل زبان پژوهی، بازه زمانی مطالعه، شرایط مطالعه، جامعه مطالعه، نوع مطالعه است.

همانطور که مشاهده می‌شود، ۳۴ مقاله به منظور شناسایی مولفه‌های مربوط به حسابداری ذهنی و سوگیرهای شناختی انتخاب شدند که براساس روش ارزیابی حیاتی، این پژوهش وارد مرحله چهارم، یعنی استخراج اطلاعات متون، می‌شود. این روش ارزیابی به عنوان یک معیار انتقادی محسوب می‌شود، که تحقیقات مورد نظر را از حیث ده ویژگی (هدف تحقیق، منطق روش تحقیق، طرح تحقیق، نمونه برداری، جمع آوری داده ها، انعکاس پذیری، ملاحظات اخلاقی، دقت تجزیه و تحلیل، بیان تفویک و شفاف یافته ها، ارزش تحقیق) مورد بررسی می‌دهد. در این روش پژوهشگر کیفیت روش شناختی مطالعات انجام شده را مورد ارزیابی قرار می‌دهد و بر مبنای امتیازی، با تعیین

۱۰ معیار فوق به هر مطالعه‌ای در راستای موضوع امتیاز می‌دهد. به عبارت دیگر، در این مرحله، پژوهشگر به هریک از سؤالات یک امتیاز کمی می‌دهد و سپس یک فرم ایجاد می‌کند (فهمیم نیا و همکاران، ۱۳۹۶). به عبارت دیگر، در این روش از طریق ۱۰ معیار بیان شده فوق و به کمک ۵ نفر از اعضای پانل در بخش کیفی اقدام به تعیین مولفه‌های مربوط به بهبود متغیرهای پژوهش می‌شود. این روش یک مقیاس ۵۰ امتیازی می‌باشد که محقق براساس نظام امتیازبندی، هر مقاله‌ای را که پایینتر از امتیاز ۳۰ باشد را حذف می‌کند.

این برنامه، شاخصی است که به پژوهشگر کمک می‌کند تا دقت، اعتبار و اهمیت مطالعه‌های کیفی پژوهش را مشخص کند. بنابراین، ابتدا می‌بایست تحقیقات مرتبط طبق جدول (۳) با استفاده از روش امتیازدهی بر مبنای جدول (۵) شناسایی و سپس مولفه‌های مربوط به مقوله‌های محوری نظری داده بنیاد در حوزه حسابداری ذهنی مشخص گردد.

جدول ۲- مراحل پالایش منابع مورد استفاده براساس روش ارزیابی حیاتی

مرحله	منابع جستجو شده	تعداد
مرحله اول	تعداد منابع یافت شده	۵۲
	تعداد منابع رد شده به علت عنوان	(۳)
مرحله دوم	منابع غربال شده بر اساس عنوان	۴۹
	تعداد منابع رد شده از نظر چکیده	(۱۰)
مرحله سوم	منابع غربال شده بر اساس چکیده	۳۹
	تعداد منابع رد شده از نظر محتوا	(۵)
مرحله چهارم	تعداد منابع نهایی	۳۴

جدول ۳- ارزیابی حیاتی پژوهش‌ها

مقوله‌های نظریه داده بنیاد	مکان پژوهش	نوع	نویسندگان	اهداف پژوهش	منطق روش پژوهش	طرح پژوهش	نمونه برداری	جمع آوری داده‌ها	انعکاس پذیری	ملاحظات اخلاقی	دقت تجزیه و تحلیل	بیان تفویک و شفاف یافته‌ها	ارزش پژوهش	جمع امتیازات
پدیده اصلی	مقالات خارجی	مقاله	اول ریپستول و همکاران (۲۰۲۲)	۴	۵	۵	۵	۳	۴	۲	۴	۵	۵	۴۳
		مقاله	لی و همکاران (۲۰۱۹)	۴	۵	۵	۴	۵	۴	۵	۵	۴	۵	۴۵
		مقاله	تانج و همکاران (۲۰۱۷)	۴	۴	۴	۴	۵	۴	۴	۴	۵	۴	۴۲
		مقاله	کوه و همکاران (۲۰۱۵)	۴	۵	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۳	۵	۳۹
		مقاله	تالر (۱۹۹۹)	۵	۵	۵	۵	۴	۴	۵	۵	۴	۵	۴۷
		مقاله	فنما و کونس (۲۰۱۰)	۴	۳	۴	۴	۳	۴	۴	۵	۳	۴	۴
مقالات	مقاله	مقاله	میرزائیان و فلاح نژاد (۱۴۰۰)	۳	۲	۲	۱	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲۱
		مقاله	عبدالباقی عطاءآبادی ومیر لوحی (۱۳۹۸)	۲	۲	۲	۲	۲	۳	۲	۲	۳	۳	۲۴

مفروضه‌های نظریه داده بنیاد	مکان پژوهش	نوع	نویسندگان	اهداف پژوهش	منطق روش پژوهش	طرح پژوهش	نمونه برداری	جمع آوری داده‌ها	انعکاس پذیری	ملاحظات اخلاقی	دقت تجزیه و تحلیل	پیمان تئوریک و شفاف یافته‌ها	ارزش پژوهش	جمع امتیازات		
شرایط علی	مقالات خارجی	مقاله	ولیان و همکاران (۱۳۹۷)	۴	۳	۳	۳	۴	۴	۴	۴	۴	۵	۲۸		
		مقاله	علی پور و همکاران (۱۳۹۳)	۴	۳	۳	۳	۲	۴	۴	۴	۴	۴	۵	۳۶	
		مقاله	تقی نتاج و همکاران (۱۳۹۶)	۴	۴	۳	۵	۳	۲	۴	۲	۵	۴	۵	۴۰	
	مقالات داخلی	مقاله	حاجیها و همکاران (۱۳۹۱)	۵	۴	۳	۵	۵	۵	۴	۴	۴	۴	۵	۴۲	
		مقاله	موسومی و رامکومار (۲۰۲۰)	۵	۴	۳	۴	۴	۴	۴	۴	۲	۴	۵	۴۰	
		مقاله	لنک و وانگ (۲۰۰۶)	۵	۵	۴	۵	۴	۴	۴	۴	۴	۵	۴	۴۵	
		کتاب	گوئش (۲۰۰۹)	۵	۵	۴	۵	۵	۵	۵	۵	۴	۵	۴	۴۷	
		کتاب	دی آنجلو و رول (۲۰۱۳)	۵	۵	۴	۵	۵	۵	۴	۴	۴	۵	۴	۴۶	
		مقاله	اوتامی آدی (۲۰۱۸)	۴	۳	۳	۳	۳	۲	۴	۴	۴	۳	۳	۳۳	
		مقاله	حاجی هاشم و امیر حسینی (۱۳۹۸)	۵	۴	۳	۴	۳	۲	۴	۴	۴	۴	۵	۴۰	
		مقاله	حقیقی طلب و همکاران (۱۳۹۷)	۵	۴	۳	۴	۳	۲	۴	۴	۳	۴	۴	۵	۳۹
		مقاله	خدای پور و همکاران (۱۳۸۸)	۴	۴	۳	۴	۲	۲	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۳۷
		مقاله	منصوری و همکاران (۱۳۹۶)	۴	۴	۵	۴	۳	۳	۲	۳	۴	۴	۵	۴	۳۹
		مقاله	مومن زاده و همکاران (۱۳۹۹)	۴	۴	۳	۴	۳	۲	۳	۳	۴	۴	۳	۴	۳۶
		مقاله	ولیان و همکاران (۱۳۹۷)	۵	۴	۵	۴	۳	۲	۴	۴	۳	۴	۵	۴۰	
مقاله	علی پور و همکاران (۱۳۹۳)	۳	۴	۳	۴	۴	۴	۴	۳	۳	۳	۳	۴	۳۵		
مقالات خارجی	مقاله	آبینزانو و همکاران (۲۰۰۹)	۵	۴	۴	۳	۲	۲	۴	۴	۴	۴	۵	۴۱		
	مقاله	کوک و همکاران (۲۰۱۶)	۵	۴	۴	۴	۴	۵	۴	۵	۵	۴	۵	۴۵		
	مقاله	ریکرز و سامولسون (۲۰۱۶)	۴	۳	۴	۳	۳	۴	۴	۳	۴	۳	۵	۳۸		
	مقاله	ساهو و همکاران (۲۰۱۴)	۴	۵	۴	۴	۳	۳	۴	۳	۴	۵	۴	۴۰		
	مقاله	منبعی و همکاران (۱۴۰۰)	۴	۳	۴	۴	۳	۳	۴	۴	۴	۴	۵	۳۸		
مقالات	مقاله	صاحبقرانی و سجلانی (۱۴۰۱)	۴	۳	۳	۴	۳	۳	۴	۴	۳	۳	۴	۳۵		
	مقاله	مهرروز حسن باروق و همکاران (۱۴۰۱)	۳	۲	۳	۴	۴	۴	۳	۳	۴	۳	۴	۳۳		
	مقاله	والهر (۲۰۱۸)	۵	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۴	۴	۵	۴	۴۲		
مقالات	مقاله	البولیسکو و تورکو (۲۰۲۲)	۴	۵	۴	۴	۵	۵	۴	۴	۵	۴	۴	۴۳		
	مقاله	باريرو (۲۰۱۸)	۴	۳	۴	۴	۳	۳	۴	۳	۴	۵	۴	۴۰		

گام چهارم: استخراج اطلاعات مقالات در این مرحله استخراج اطلاعات در ۲ مرحله صورت می‌گیرد. در مرحله اول پژوهشگر به طور مداوم مقاله‌های منتخب و نهایی شده در مرحله سوم (ارزیابی حیاتی پژوهش) را به منظور تعیین مولفه‌های فرعی و شاخص‌های پژوهش مورد بررسی قرار می‌دهد. و چک لیست اولیه‌ای بر اساس مراجع یافت شده، نام و نام خانوادگی نویسنده، سال انتشار مقاله تهیه می‌شود.

در این مرحله پس از امتیازدهی پژوهش‌ها به طبقه عالی (۴۱ تا ۵۰)، خیلی خوب (۳۱ تا ۴۰)، خوب (۲۱ تا ۳۰)، متوسط (۱۰ تا ۲۰) و ضعیف (۰ تا ۱۰) دسته بندی می‌شوند. با توجه به نتایج مرحله ارزیابی حیاتی پژوهش‌های صورت گرفته ۲ مقاله با توجه به نرسیدن به حداقل امتیاز پذیرش از گردونه بررسی خارج شدند.

عوامل واسطه‌ای	شرایط زمینه‌ای	مقوله اصلی	شرایط علی																	پژوهش‌ها										
			قابلیت مقایسه پذیری	قانون ابزار	توهم تکرار	قابلیت به موقع بودن صورت	محتوای اطلاعات مالی	پایداری سود	انعطاف پذیری در گزارشگری	کیفیت اقلام تعهدی	اثر دانینگ-کروگر	اثر حقیقت‌واهی	اثر اعتبار دهی ذهنی	فروپاشی انگاری	قرینه نوسان سود عملیاتی	اثر گالاتنا	کد گزاری	طبقه بندی	ارزشیابی		متغیرهای جمعیت شناختی	عقلانیت محدود	تعلقات اجتماعی	اثر پیام	اثر دفع	قرینه همبستگی تغییر نقد	زبان گریزی	قرینه مطلق تعدیل سنواتی	اثر شبه اطمینان	
			۱۹	۵	۶	۱۰	۹	۱۲	۸	۱۰	۱۲	۹	۱۰	۶	۱۰	۱۵	۵	۸	۲	۱۵	۱۳	۱۳	۱۱	۹	۱۰	۱۱	۱۰	۱۶	۸	۱۰
جمع فراوانی																														

گام پنجم: ارائه یافته‌ها و تحلیل محتوا

در این مرحله از فراترکیب، یافته‌های حاصل از مراحل قبل ارائه می‌شوند. از روش آنالیز شانون، میزان پشتیبانی پژوهش‌های گذشته از یافته‌های این پژوهش به صورت آماری نشان داده می‌شود. در روش آنالیز شانون ابتدا باید فراوانی هر یک از مقوله‌های شناسایی شده براساس تحلیل محتوا مشخص شود. ماتریس فراوانی‌های مورد نظر باید به هنجار شود. برای این منظور از روش نرمال سازی خطی استفاده می‌شود:

$$n_{ij} = \frac{x_{ij}}{\sum_1^m x_{ij}}$$

بار اطلاعاتی هر مقوله باید محاسبه شود. برای این منظور از رابطه زیر استفاده می‌شود:

$$k = \frac{1}{\ln(a)}; a = \text{تعداد گزینه‌ها}$$

$$E_j = -k \sum [n_{ij} \ln(n_{ij})]$$

ضریب اهمیت هر مقوله باید محاسبه شود. هر مقوله که دارای بار اطلاعاتی بیشتری باشد، از درجه اهمیت بیشتری برخوردار است. برای این منظور از رابطه $W_j = E_j / (\sum E_j)$ استفاده می‌شود. همانطور که در جدول ۶ مشاهده می‌شود با توجه به پایین بودن ضریب اهمیت اثر گالاتنا در بعد شرایط علی (کمتر از ۵ درصد) لذا شاخص مزبور به دلیل بی اهمیت بودن در پژوهش‌های گذشته از پژوهش کنار گذاشته شد.

جدول ۵- تعیین میزان اهمیت و تأکید پژوهش‌های گذشته بر ابعاد نظریه داده بنیاد

ابعاد	شاخص‌ها	فراوانی	نرمال سازی	LNnij	محاسبه آنالیز (Ej)	ضریب اهمیت (wj)	رتبه
شرایط علی	قابلیت مقایسه پذیری	19	0.1508	-0.2853	0.2058	0.1123	1
	قانون ابزار	5	0.0397	-0.1280	0.0924	0.0504	9
	توهم تکرار	6	0.0476	-0.1450	0.1046	0.0571	8
	قابلیت به موقع بودن صورت های مالی	10	0.0794	-0.2011	0.1451	0.0792	5
	محتوای اطلاعاتی مالی	8	0.0635	-0.1750	0.1263	0.0689	7
	پایداری سود	12	0.0952	-0.2239	0.1615	0.0882	2
	انعطاف پذیری در گزارشگری مالی	9	0.0714	-0.1885	0.1360	0.0742	6
	کیفیت اقلام تعهدی	10	0.0794	-0.2011	0.1451	0.0792	5
	اثر دانینگ-کروگر	6	0.0476	-0.1450	0.1046	0.0571	8
	اثر حقیقت‌واهی	10	0.0794	-0.2011	0.1451	0.0792	4
	اثر اعتبار دهی ذهنی	15	0.1190	-0.2534	0.1828	0.0998	2
	فروپاشی انگاری	5	0.0397	-0.1280	0.0924	0.0504	9
	قرینه نوسان سود عملیاتی	8	0.0635	-0.1750	0.1263	0.0689	7
	اثر گالاتنا	3	0.0238	-0.0890	0.0642	0.0350	10
مقوله اصلی	کد گزاری	15	0.3659	-0.3679	0.2654	0.3356	1

رتبه	ضریب اهمیت (w _j)	محاسبه آنتروپی (E _j)	L _{Nij}	نرمال سازی	فراوانی	شاخص‌ها	ابعاد
2	0.3322	0.2627	-0.3642	0.3171	13	طبقه بندی	
2	0.3322	0.2627	-0.3642	0.3171	13	ارزشیابی	
1	0.2552	0.2546	-0.3530	0.2683	11	متغیرهای جمعیت شناختی	شرایط زمینه ای
3	0.2407	0.2401	-0.3329	0.2195	9	عقلانیت محدود	
2	0.2488	0.2482	-0.3441	0.2439	10	تعلقات اجتماعی	
1	0.2552	0.2546	-0.3530	0.2683	11	اثر ابهام	
3	0.1893	0.2138	-0.2964	0.1639	10	اثر دفع	عوامل واسطه ای
1	0.2273	0.2568	-0.3561	0.2787	17	قرینه همبستگی تغییر نقد عملیاتی	
2	0.2241	0.2532	-0.3510	0.2623	16	زیان‌گریزی	
4	0.1701	0.1922	-0.2664	0.1311	8	قرینه مطلق تعدیل سنواتی	
3	0.1893	0.2138	-0.2964	0.1639	10	اثر شبه اطمینان	

با توجه به سطح معناداری کمتر از ۵ درصد و مقدار ضریب کاپا (۰/۶۹۳)، پایایی کدهای استخراجی مورد پذیرش قرار می‌گیرد. لازم به یادآوری است که پژوهشگران بر این باورند چنانچه ضریب توافق کاپا، بالاتر از ۰/۶ باشد از مقدار خوبی برخوردار است. همچنین ضریب معناداری کمتر از ۰/۰۵ گویای وجود رابطه کدگذاری میان دو سند بررسی شده است.

گام ششم: پایایی و اعتبار مدل

در این پژوهش جهت ارزیابی پایایی، نتایج در اختیار یکی از خبرگان قرار گرفته است. تا به وسیله شاخص کاپا پایایی کدهای استخراجی مورد بررسی قرار گیرد. جدول (۶) معرف جدول توافقی میان کدینگ یکی از خبرگان و نگارنده در خصوص یکی از متون است.

جدول ۶ - محاسبه ضریب توافق کاپا برای کدگذاری مقوله‌ها

سطح اهمیت	آماره آزمون T ^b	انحراف استاندارد	مقدار	ضریب توافق کاپا
۰/۰۰۰	۴/۳۶۹	۰/۱۵۳	۰/۶۹۳	ضریب توافق کاپا
			۱۳	تعداد

منبع: یافته‌های پژوهشگر

جمع‌آوری اطلاعات از طریق مصاحبه

در مرحله دوم با توجه به روش پژوهش (نظریه داده بنیاد) به منظور تکمیل اطلاعات در خصوص مولفه‌ها و شاخص‌های حوزه مورد پژوهش، اقدام به مصاحبه از خبرگان دانشگاهی می‌گردد. بر اساس جدول (۷) تعداد نمونه‌های انتخاب شده برابر ۱۵ نفر است. که تعداد ۹ نفر از آن‌ها عضو هیئت علمی دانشگاه‌ها و ۶ نفر دانشجوی مقطع تحصیلات تکمیلی هستند.

با انجام این تعداد مصاحبه، تشخیص محقق این بوده است که اطلاعات گردآوری شده به نقطه اشباع رسیده و نیازی به انجام مصاحبه‌های بیشتر نیست. در انتخاب این تعداد نمونه، مسائلی چون زمان، در دسترس بودن مصاحبه شونده‌گان و میزان همکاری آن‌ها مورد توجه بوده است.

تجزیه و تحلیل داده‌ها در این پژوهش به صورت کدگذاری در سه سطح کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی صورت گرفت. در اولین مرحله (کدگذاری باز)، توصیف و طبقه‌بندی داده‌ها انجام شد؛ در مرحله‌ی کدگذاری محوری، مقوله‌ها و مفاهیمی که در مرحله‌ی کدگذاری باز شناسایی شده بود در تجزیه و ترکیبی جدید به یکدیگر مرتبط شدند تا در نهایت، در کدگذاری انتخابی از دل داده‌ها مدلی تحلیلی برای حسابداری ذهنی استخراج شد.

در نظریه‌ی داده بنیاد، تجزیه و تحلیل داده‌ها از طریق کدگذاری انجام می‌شود. در مرحله کدگذاری باز، که شامل ۲ فعالیت کلیدی مفهومی سازی و مقوله بندی است سوالات به شرح جدول (۸) مطرح گردید.

جدول ۷: ویژگی‌های نمونه انتخاب شده تحقیق حاضر

شرح	دانشگاه آزاد واحد شهرکرد	دانشگاه آزاد واحد تهران جنوب	دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات	دانشگاه آزاد واحد مسجد سلیمان	دانشگاه آزاد کیش	دانشگاه چمران اهواز	جمع
عضو هیأت علمی	۱	۳	۳	۳	۳	۲	۱۵

جدول ۸: سوالات مطرح شده در مصاحبه

مقوله محوری	پرسش
مقوله اصلی	از نظر شما فرآیند تجدید ارزیابی دارایی‌ها شامل چه مراحل است؟
شرایط علی	از منظر روانشناختی چه عواملی بر پدیده مورد نظر تاثیر گذارند؟
شرایط مداخله گر	چه عواملی باعث تشدید یا تضعیف پدیده مورد نظر می‌گردند؟
شرایط زمینه‌ای	بصورت کلان چه عواملی باعث گسترش یا تحدید رویکرد پدیده مورد نظر می‌گردد؟
راهبردها	چه راهکارهایی در خصوص کنترل پدیده مورد نظر وجود دارد؟
پیامدها	در صورت کنترل پدیده مورد نظر به چه دستاوردهایی می‌رسیم؟

کدگذاری سطح اول: در این گام، به همه‌ی نکات کلیدی و مهم‌ترین کدگذاری باز مصاحبه‌ها در جدول ۹ قرار گرفته شده مهم مصاحبه‌ها برچسب‌های مفهومی (کدگذاری باز) مناسبی داده شد. سپس، آنها در یک جدول قرار گرفتند. نمونه‌ای از

جدول (۹) کدگذاری سطح اول

مقوله ۱ محوری	نکات کلیدی	مفهوم انتزاعی
مقوله اصلی	"تجدید ارزیابی دارایی‌ها بر اساس تئوری چشم انداز، مبتنی بر سه تفکر کلیدی است که عبارتند از کد گذاری، طبقه بندی، ارزشیابی"	طبقه بندی فرآیند تجدید ارزیابی دارایی
	افراد ارزشهای متفاوتی برای یک واحد پولی یکسان قائل هستند	تفاوت ارزش پول
	قالب بندی ابزاری برای استفاده از تجدید ارزیابی دارایی‌ها است .	قالب بندی
	در این رویکرد افراد در تصمیمات مالی خود برای ارزیابی هر تصمیم حساسی جداگانه در ذهن باز میکنند و سعی میکنند عواقب هر تصمیم (مثبت یا منفی)، را تنهایی بررسی کنند	تصمیم گیری بصورت انفرادی
شرایط علی	"بر اساس منطق تجدید ارزیابی دارایی‌ها اینکه افراد چگونه نتایج را ترکیب می‌کنند، مبتنی بر اصول زیر می باشد: ب (تفکیک سودها) یکپارچه کردن زیانها (یکپارچه کردن زیانهای کم با سودهای زیاد و)مجزا کردن سودهای کم از زیانهای زیاد. از طرفی افراد نه تنها تمایل دارند که معاملات و وقایع را در قالب پول، کدگذاری کنند بلکه از این دید که آیا آنها به عنوان معامله خوب یا بد تصور میشوند نیز کدگذاری میکنند. اینکه چیزی خوب است یا خیر، بستگی به منبع پذیرفته شده آن توسط تصمیم گیرندگان نیز دارد"	طبقه بندی نتایج دلچسب برچسب زدن
	معمولاً اولین اطلاعات کسب شده در مورد موضوعی دارایی‌های خاص مبنایی برای محاسبه اثربخش شخص می گردد.	محتوای اطلاعات دارایی
	انعطاف پذیری مالی به کارایی شرکت در ایجاد مزیت از فرصت‌های غیرمنتظره با توجه به سیاست‌های مالی و ساختار مالی شرکت‌ها بستگی دارد.	انعطاف پذیری در گزارشگری مالی
	ز تمایل به توجه و تمرکز به بعضی محرک‌ها، نشانه‌ها و ملاک‌ها در حالیکه بقیه ی چیزها همزمان نادیده گرفته می‌شوند. مقایسه دارایی‌ها باعث اثربخشی و کارایی بهتر دارایی‌ها و سودآوری شرکت‌ها می شود	مقایسه پذیری

مفهوم انتزاعی	نکات کلیدی	۱ مقوله محوری
بیش اطمینانی در ارزش گذاری دارایی‌ها	تصور ذهنی شخص از درستی قضاوت‌ها یا توانایی‌هایش به مراتب بیشتر از آن چیزی است که در واقع هست. بیش اطمینانی را شاید بتوان مهم‌ترین خطا در ارزش گذاری ساختار دارایی‌ها دانست.	
سوگیری اعتقادی	اعتقادگرایی باعث می‌شود فرد در ارزیابی و پذیرش استدلال‌ها فقط به این نکته توجه کند که نتایج هر استدلال چقدر با باورها و اعتقادات شخصی وی همخوانی دارد. به نظر می‌رسد در حسابداری ذهنی فرد درگیر این اعتقادات باشد.	
کوتاه بینی	شخص در هنگام تصمیم‌گیری نگاه بلند مدت ندارد و در واقع تنها نوک بینی خود را می‌بیند	
قالب بندی	انسان‌ها تحت تأثیر نحوه ارائه اطلاعات و شواهد نیز هستند. در واقع مهم است که چه قالب یا تزئینی اطلاعات ارائه شوند.	
اثر پس زنی	انسان‌ها همیشه بر عقیده خود پافشاری می‌کنند. حتی پس از اینکه با شواهدی جدید روبرو شود که بر خلاف آن باور باشد.	
کیفیت اقلام تعهدی	تصورعموم بر این است که واضح‌ترین و بدیهی‌ترین تصمیم، همان تصمیم درست است	
پایداری سود	انسان‌ها گرایش به جستجو و تفسیر اطلاعات به روشی است که باورها یا فرضیه‌های خود را تأیید کنند.	
شرایط ابهام	وجود شرایط ابهام در تصمیم‌گیری ممکن است باعث تشدید این پدیده گردد	
پیچیدگی تصمیم	در شرایطی که تصمیم‌گیری‌ها شرایط پیچیده‌ای به خود گرفته است سوگیری‌های شناختی شدت بیشتری پیدا کرده است.	شرایط مداخله گر
قواعد سر انگشتی	یکی از عوامل تأثیر گذار بر حسابداری ذهنی استفاده از قواعد سر انگشتی می‌باشد.	
مشخصات جمعیت شناختی	مشخصات جمعیت شناختی مانند سن، تحصیلات، تجربه کاری می‌تواند در این سوگیری تأثیر گذار باشد.	شرایط زمینه‌ای
حجم اطلاعات	افزایش و گستردگی حجم اطلاعات عاملی جهت تأثیر گذاری بر این سوگیری می‌باشد.	
نداشتن اطلاعات کافی	نداشتن اطلاعات کافی جهت تصمیم‌گیری سبب افزایش سوگیری می‌گردد	
تفکر انتقادی	پرسشگری مدام درباره باورها، انتخاب‌ها و قضاوت‌های خویش بهترین ابزار است تا روایت ذهن را به واقعیت جهان خارج نزدیک کنیم.	
درک سوگیری‌ها	آگاهی بیشتر از سوگیری‌های شناختی می‌تواند بسیاری از تصمیم‌ها، واکنش‌ها و قضاوت‌های پیشتر ناخودآگاه را به سمت هدایت خودآگاه ببرد. به زبانی دیگر ذهن اسیر ما خواهد بود نه ما اسیر وی.	راهبردها
استفاده از کارشناسان	در حوزه مالی، سبد خرید روزانه را متنوع کنیم. پیش از هر تصمیم اقتصادی بزرگ اعم از سرمایه‌گذاری و خرید و فروش دارایی‌هایمان، درباره استراتژی‌های گوناگون مطالعه کنیم. تلاش کنیم اطلاعات متنوعی درباره شرایط بازار به دست بیاوریم و نظر کارشناسان اطرافمان را جویا شویم.	
پرهیز از شتابزدگی	سوگیری راه حل دم دست یک میان‌بر ذهنی است که در ارزیابی مفاهیم یا تصمیم‌ها بر آن چه که سریعاً به خاطر آورده می‌شود تکیه می‌کند. با پرهیز از شتاب زدگی می‌توان از این سوگیری جلوگیری کرد	
خودشناسی	سوگیری‌های شناختی و اینکه در هر شرایطی چگونه عمل می‌کنند، ابزاری است برای شناخت بهتر خویش.	
تقویت آزاداندیشی	تعصب مانع آزاداندیشی است. هر چه بیشتر درباره آن بدانیم کمتر اسیر سوگیری‌های شناختی می‌شویم. رهایی از جانب‌داری‌های ذهن به تفکر باز می‌انجامد و تقویت آزاداندیشی	
تصمیم	هر چه بیشتر درباره خطاهای ذهن بدانیم، کمتر اسیر خطاهایمان می‌شویم و روند تصمیم‌گیری منطقی‌تر می‌شود. به علاوه در هر تصمیم و انتخاب زوایایی بررسی می‌شود که شاید ذهن پیشتر آنها را نمی‌دیده است.	پیامدها
جلوگیری از دست دادن اطلاعات با اهمیت	سوگیری‌های رفتاری مانند حسابداری ذهنی سبب می‌شود که وقتی بازار سرمایه در موقعیت بدی قرار دارد، بسیاری از سهام‌داران از بررسی مداوم اخبار بازار و وضعیت سرمایه‌شان خودداری کنند(اثر شتر مرغ). این خطای شناختی سبب می‌شود فرد اطلاعات ضروری فراوانی را از دست بدهد زیرا ترجیح می‌دهد با آن اطلاعات کاری	

مفهوم انتزاعی	نکات کلیدی	۱ مقوله محوری
	نداشته باشد. در نتیجه هم خود فرد دچار خطای بنیادی در قضاوت‌هایش می‌شود هم اعتماد دیگران را به تدریج از دست می‌دهد زیرا در جاهایی که لازم است یا حضور ندارد یا واکنشی نشان نمی‌دهد.	

در جدول زیر نتایج کد گذاری باز مصاحبه‌ها به همراه فراوانی هر کد، نمایش داده شده است. عدد ۱ نشان دهنده اشاره مصاحبه شونده به آن و عدد صفر نشان دهنده عدم اشاره مصاحبه شونده به آن می‌باشد.

جدول ۱۰ فراوانی کدهای باز نهایی

مجموع	P15	P14	P13	P12	P11	P10	P9	P8	P7	P6	P5	P4	P3	P2	P1	کد باز نهایی	
۹	۰	۱	۱	۰	۰	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۱	قالب بندی	مفوله اصلی
۱۲	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	ترکیب نتایج بد	
۱۰	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۰	۱	طبقه بندی دارایی ها	
۷	۱	۰	۰	۰	۱	۱	۰	۱	۱	۰	۰	۱	۰	۱	۰	برچسب زدن	
۸	۱	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۰	۰	۱	۰	۱	۰	محتوای اطلاعاتی دارایی ها	بنا بر نظر علمی
۱۰	۱	۰	۱	۰	۱	۰	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	انعطاف پذیری گزارشگری مالی	
۹	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۰	۱	۱	۰	بیش اطمینانی در ارزش گذاری دارایی	
۱۱	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	اثر پس زنی	
۹	۰	۱	۰	۱	۰	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۰	کیفیت افلام تعهدی	عوامل واسطه ای
۱۳	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	پایداری سود	
۱۵	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	شرایط ابهام	
۱۲	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	پیچیدگی تصمیم	
۹	۱	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۰	قواعد سرانگشتی	بنا بر نظر علمی
۱۲	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۱	تفکر انتقادی	
۱۲	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۱	درک سوگیری‌ها	
۹	۰	۰	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۱	۰	۰	۱	۱	۱	۱	استفاده از کارشناسان	
۱۲	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	پرهیز از شتابزدگی	بنا بر نظر علمی
۹	۱	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۰	خودشناسی	
۱۰	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۰	تقویت آزاداندیشی	
۹	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۰	۱	۰	۰	بهینه سازی روند تصمیم	
۱۲	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	جلوگیری از دست دادن اطلاعات با اهمیت	

روایی و پایایی در بخش کیفی پژوهش

در دیدگاه سرمد و همکاران (۱۳۸۷)، مفهوم روایی به این سوال پاسخ می‌دهد که ابزار اندازه گیری تا چه حد خصیصه ی مورد نظر را می‌سنجد. بدون آگاهی از اعتبار اندازه گیری نمی توان به دقت داده های حاصل از آن اطمینان داشت. ابزار اندازه گیری ممکن است. برای اندازه گیری یک ویژگی اعتبار داشته باشد در حالیکه برای اندازه گیری همان ویژگی در جامعه دیگر هیچ اعتباری نداشته باشد. در این پژوهش، تعیین روایی ابزار اندازه گیری با استفاده از رویکرد قضاوت خبرگان در مورد روایی صورتی و محتوا، بر اساس نظر ۵ نفر از خبرگان دانشگاهی انجام گردیده است (طیف امتیاز دهی از حداقل ۱ تا حداکثر ۵ بوده است) نتایج این تحلیل در جدول شماره ۱۱ ارائه شده است.

ضریب روایی صورتی و محتوای ابزار گردآوری داده ها در بخش مصاحبه، برابر با ۸۲ درصد محاسبه گردید. این مقدار از نظر چین (۲۰۰۱)، مقدار مطلوبی می باشد (چین، ۲۰۰۱). از اینرو روایی ابزار مورد پشتیبانی قرار می گیرد.

در دیدگاه سرمد و همکاران (۱۳۸۷)، مفهوم روایی به این سوال پاسخ می‌دهد که ابزار اندازه گیری تا چه حد خصیصه ی مورد نظر را می‌سنجد. بدون آگاهی از اعتبار اندازه گیری نمی توان به دقت داده های حاصل از آن اطمینان داشت. ابزار اندازه گیری ممکن است. برای اندازه گیری یک ویژگی اعتبار داشته باشد در حالیکه برای اندازه گیری همان ویژگی در جامعه دیگر هیچ اعتباری نداشته باشد. در این پژوهش، تعیین روایی ابزار اندازه گیری با استفاده از رویکرد قضاوت خبرگان در مورد روایی صورتی و محتوا، بر اساس نظر ۵ نفر از خبرگان دانشگاهی انجام گردیده است (طیف امتیاز دهی از حداقل ۱ تا حداکثر ۵ بوده است) نتایج این تحلیل در جدول شماره ۱۱ ارائه شده است.

ضریب روایی صورتی و محتوای ابزار گردآوری داده ها در بخش مصاحبه، برابر با ۸۲ درصد محاسبه گردید. این مقدار از نظر چین (۲۰۰۱)، مقدار مطلوبی می باشد (چین، ۲۰۰۱). از اینرو روایی ابزار مورد پشتیبانی قرار می گیرد.

جدول ۱۱: روایی صوری و محتوای پروتکل مصاحبه

خبره ۵	خبره ۴	خبره ۳	خبره ۲	خبره ۱	
۵	۴	۴	۵	۴	انشاء سوالات و گویه ها
۴	۴	۴	۴	۵	انطباق گویه ها با مدل مقدماتی
۴	۳	۵	۳	۴	انطباق گویه ها با محورهای تحقیق
۴	۴	۵	۵	۴	کفایت سوالات یا گویه ها برای پوشش دادن به اهداف تحقیق
۴.۲۰	۳.۶۰	۴.۵۰	۴.۲۵	۴.۲۵	میانگین امتیازات
					میانگین
۴.۱۵					
					روایی
۰.۸۲					

با ۰/۷۵ می باشد. که از نظر پژوهشگران به عنوان درصد مطلوب پایایی در نظر گرفته می شود. عموماً ضریب پایایی بالای ۶۰ درصد، مقدار مطلوبی برای ارزیابی این ویژگی فنی ابزار گردآوری داده در نظر گرفته می شود (استراس و کوربین، ۱۹۹۸).

جدول ۱۲: ارزیابی پایایی پروتکل مصاحبه

ضریب پایایی	مصاحبه منتخب
۰.۸۱	مصاحبه اول منتخب شده
۰.۷۲	مصاحبه پنجم منتخب شده
۰.۷۳	مصاحبه سیزدهم منتخب شده
۰.۷۵	مصاحبه پانزدهم منتخب شده
۰.۷۵	مجموع

مرحله کدگذاری محوری و انتخابی

در این مرحله با توجه به اطلاعات بدست آمده از مرحله اول جمع آوری اطلاعات (رویکرد فراترکیب) و بخش اول مرحله دوم جمع آوری اطلاعات (کدهای باز مصاحبه نیمه ساختار یافته) اقدام به اصلاح یا حذف و طبقه بندی کدهای باز بدست آمده در این دو مرحله گردید. جدول (۱۳) نتایج عملیات مرحله‌ی ساخت طبقات اصلی نظریه بعد از شناسایی مقولات سطح اول و دوم را نشان می‌دهد.

۲-۱-۵-۳ پایایی (قابلیت اعتماد) مصاحبه

پایایی به سازگاری یافته‌های تحقیق اطلاق می‌گردد. پایایی در مصاحبه، در مراحل چون موقعیت مصاحبه، نسخه‌برداری، و تحلیل مطرح می‌گردد. این مطالعه، با رویکردی کمی به ارزیابی پایایی ابزار گردآوری در بخش کیفی پرداخته است. ایده اصلی در این ارزیابی این است که اگر چنانچه افراد متفاوتی (که از نظر معلومات نزدیک به هم‌اند) به کدگذاری داده‌های گردآوری شده توسط این ابزار بپردازند، آیا به نتایج مشابهی نیز دست خواهند یافت یا خیر؟ پاسخ مثبت به این سوال، نشان دهنده میزان پایایی ابزار گردآوری داده‌ها می‌باشد. بنابراین، جهت ارزیابی پایایی پروتکل مصاحبه، از روش "درصد توافق بین دو کدگذار" استفاده شده است. ابتدا از یک همکار پژوهشی که در زمینه کدگذاری داده‌های کیفی و نوآوری، دارای تجربه بود، درخواست شد تا در پژوهش مشارکت کند؛ از بین نتایج مصاحبه، چهار مصاحبه اول، پنجم و سیزدهم و پانزدهم انتخاب گردیده و به طور جداگانه توسط دو کدگذار (پژوهش‌گر و همکار پژوهشی) کدگذاری گردیدند. در هر کدام از مصاحبه‌ها، کدهایی که در نظر دو نفر با هم مشابه هستند با عنوان «توافق» و کدهای غیرمشابه با عنوان «عدم توافق» مشخص می‌شوند. سپس محقق به همراه این همکار پژوهش، تعداد چهار مصاحبه را کدگذاری کرده و درصد توافق درون موضوعی که به عنوان شاخص پایایی تحلیل به کار می‌رود، با استفاده از فرمول زیر محاسبه شد:

درصد توافق درون موضوعی

$$= \frac{\text{تعداد کل کدها}}{(\text{تعداد توافقات} * 2)} * 100$$

نتایج این بررسی در جدول ۱۲ ارائه گردیده است.

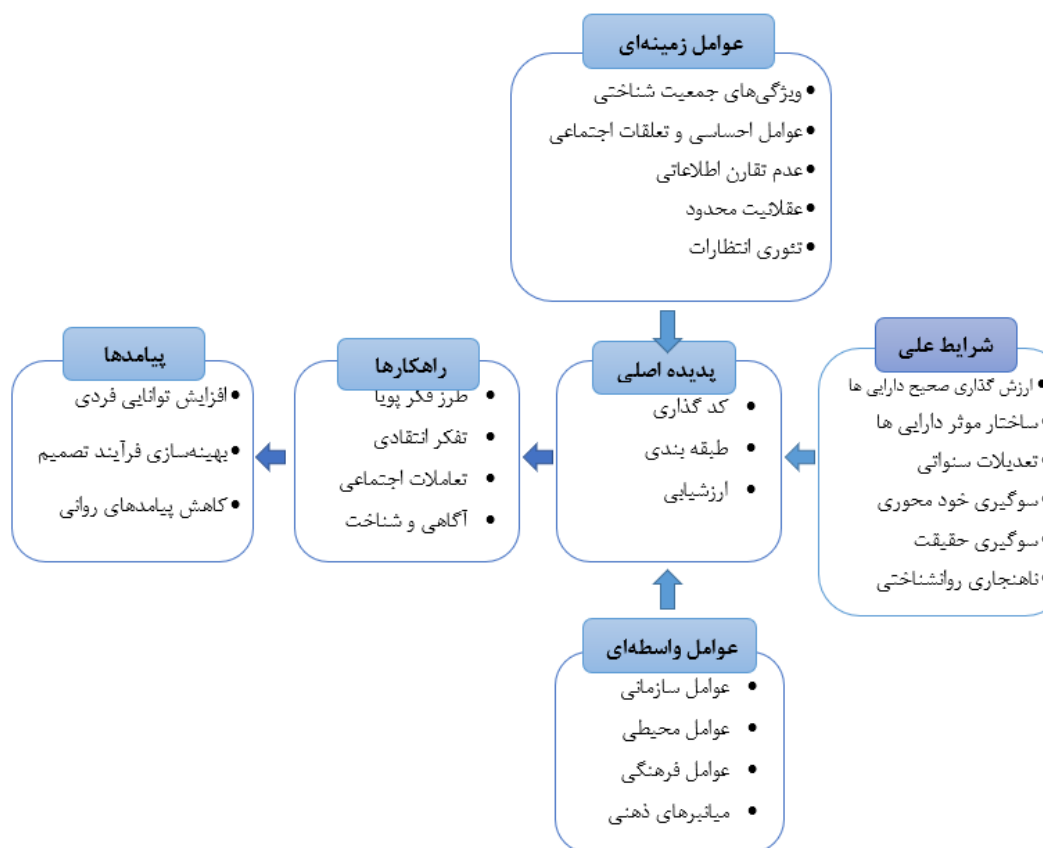
بر اساس این بررسی، مقدار ضریب پایایی برای ابزار گردآوری داده‌ها در بخش کیفی (پروتکل مصاحبه) در این مطالعه، برابر

جدول ۱۳ - مولفه های شناسایی شده

مقوله نظریه داده بنیاد	مقوله سطح دوم	مقوله سطح اول
شرایط علی	ارزشگذاری صحیح دارایی ها	مقایسه پذیری
		به موقع بودن صورت های مالی
		انعطاف پذیری گزارشگری مالی
	ساختار موثر دارایی ها	پایداری سود
		توهم تکرار یا پدیده بادر-مینهوف
		کیفیت اقلام تعهدی
		محتوای اطلاعات مالی
		انتخاب اثر بخش دارایی ها
	تعدیل سنواتی	اثر پس زنی
		تصدیق ارزش دارایی ها
		تناسب بخشی بین دارایی ها
		سوگیری انتظار مشاهده گر
	سوگیری خود محوری	توهم کنترل
		توهم اعتبار نظر
		اثر دانینگ-کروگر
اثر بیش اطمینانی		
سوگیری حقیقت	سوگیری اعتقادی	
	اثر حقیقت واهی	
	اثر قالب بندی	
	اعتباردهی ذهنی	
ناهنجاری روانشناختی	فروپاشی انگاری	
	سوگیری مایوپیا یا کوتاه بینی	
	سوگیری جمع آوری اطلاعات	
عوامل زمینه‌ای	مشخصات جمعیت شناختی	میزان سن افراد
		عامل جنسیت
		میزان تحصیلات
	عوامل احساسی و تعلقات اجتماعی	احتمال اتکا به قیاس به دلیل تجربه زیاد
		توجه گزینشی به داده‌های علمی موجود
		برچسب گذاری بر روی باورها
	عدم تقارن اطلاعاتی	ضعیف بودن قوه داوری انسان
		اعتماد به اطلاعات در دسترس
		تناقض در اطلاعات دریافتی
	عقلانیت محدود	نداشتن اطلاعات کافی
		افزایش حجم اطلاعات
		نفع شخصی
محدودیت زمانی		
تئوری انتظارات	گسترده‌گی مسئله	
	اثر ابهام	
	اثر دفع	
	ریسک‌گریزی	
		زیان‌گریزی

مقوله نظریه داده بنیاد	مقوله سطح دوم	مقوله سطح اول
عوامل واسطه‌ای	عوامل سازمانی	اثر شبه اطمینان
		سوگیری وضعیت موجود
		آموزش
		انتخاب مدیران اجرایی
		فرهنگ
		مشوق های نادرست
	عوامل محیطی	فضای بی اعتمادی
		پیچیدگی محیطی
		شرایط ابهام
	استفاده از میانبرهای ذهنی	قاعده سرانگشتی
		قاعده اکتشافی همانندی یا معرف
		توافق کاذب
		خود میان بینی
	عوامل فرهنگی	افق زمانی
تحمل ابهام		
جبر باوری		
عادت به سرمایه گذاری		
راهکارها	طرز فکر پویا	نظام ارزشی
		انجام کارگروهی
		بررسی فرضیه های جایگزین
		تکنیک های مدیریت جلسات در کار گروهی
		شناسایی منابع دریافت اطلاعات و به چالش کشیدن آن
	تفکر انتقادی	افزایش انطباق پذیری با واقعیت
		در نظر گرفتن کل فرآیند تصمیم
		بالا بردن روحیه انتقاد پذیری
	تعاملات اجتماعی	یادآوری دلایل اولیه تصمیم گیری در حوزه خاص
		بررسی میزان تاثیرگذاری دیگران بر تصمیمات خود
		پرسشگری مداوم درباره باورها و اعتقاداتمان
		تنوع در زندگی فردی
	آگاهی و شناخت	استفاده از نظر کارشناسان حوزه مورد نظر
		استفاده از فناوری های جدید و امکانات موجود در اینترنت
پرهیز از شتاب زدگی در تصمیم گیری		
پیامدها	افزایش توانایی های فردی	اختصاص زمان بیشتری صرف تحقیق
		استقبال از منابع دریافت اطلاعات جدید
		آگاهی بیشتر از سوگیری شناختی و انواع آن
	بهینه سازی فرآیند تصمیم	خودشناسی
		توان مدیریت زندگی روزمره
		تقویت آزاد اندیشی
		افزایش درک ارتباط بین نسلی
		درک بهتر اخبار و اطلاعات
		خطای کمتر در تحلیل اطلاعات

مقوله نظریه داده بنیاد	مقوله سطح دوم	مقوله سطح اول
	کاهش پیامدهای روانی	کاهش قضاوت و واکنش غلط
		جلوگیری از دست دادن اطلاعات با اهمیت
		جلوگیری از آسیب پذیری شدید پس از شکست
		کاهش اثر خلق و خو در تصمیم گیری ها
پدیده اصلی	کدگذاری	قالب بندی
		ترکیب نتایج
	طبقه بندی	طبقه بندی دارای جاری
		طبقه بندی درآمد جاری
طبقه بندی درآمد آتی		
	ارزشیابی	بودجه بندی ذهنی
		-

نتیجه گیری و پیشنهادهای کاربردی پژوهش

تصمیمگیری صحیح نیازمند اطلاعاتی است که بیانگر واقعیت بوده و منطبق بر وضع موجود باشد. کاهش قدرت خرید پول کشورها در طول زمان و تغییرات عمده در قیمت های نسبی کالا و خدمات، موجب میشود. اطلاعات مبتنی بر بهای تمام شده تاریخی دارایی های ثابت گزارش شده در صورت های مالی، از ارزشهای جاری به عنوان بیان کننده واقعیت های اقتصادی، به شدت فاصله بگیرند. برای حل این مسئله، انجمن های حرفه ای حسابداری در بسیاری از کشورها مانند آمریکا، کانادا و انگلستان، راهکارهایی را برای بهبود گزارش‌ها ای مالی ارائه کرده‌اند. در ایران نیز بر اساس استاندارد شماره 11 تجدید ارزیابی دارایی ها به عنوان روش مجاز پذیرفته شده است (منصوری و همکاران، ۱۳۹۶). همچنین هیئت استانداردهای حسابداری مالی بیان میدارد که بازارهای فعال برای برخی داراییها، نسبتاً کمیاب هستند. بدین معنی که فردی ثالث باید ارزشهای متعارف را با استفاده از برآورد و روشهای ارزیابی معین کند (کریستنسن و نیکولاو، ۲۰۱۸) تجدید ارزیابی یکی از روش های اندازه گیری داراییهای ثابت است که توسط استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی اتخاذ می شود و می تواند شفافیت، رقابت، قابلیت مقایسه صورتهای مالی را بهبود بخشد.

ارزش منصفانه در مدل تجدید ارزیابی منعکس کننده پتانسیل واقعی داراییهای ثابت میباشد که نشان دهنده شرایط شرکت است (سورگای و سلیخواه، ۲۰۱۷). در فرآیند تجدید ساختار شرکت- ها، به دو دلیل ساختار مالی واحدهای تولیدی تجدید ارزیابی می شوند. نخست زمانی است که به خاطر محاسبه نامناسب قیمت تمام شده، شرکت دچار زیان دهی میشود و دیگر این که زمانی ساختار مالی واحدها مورد تجدید ارزیابی واقع میشوند که نرخ تورم در اقتصاد یک کشور دو رقمی بوده و سطح عمومی قیمت کالا و خدمات دائماً در حال افزایش باشد و افزایش نرخ تورم بافت و عملیات مالی شرکتها را تحت تأثیر خود قرار دهد.

با وجود مدیران کارآمد و کارآزموده و نگرش حسابداری ذهنی قطعاً چرخ های سنگین سازمانها و ادارات و شرکتهای و ... بهتر به گردش در می آید چرا که لازمه تصمیم گیری درست در اختیار داشتن دیدگاه و نگرش وسیع مدیریت و حسابداری ذهنی است، چرا که با ذهن خالی و نداشتن اطلاعات مدیریتی هرگز نمیتوان تصمیم درستی را اتخاذ نمود و به منصفه ظهور قرار داد. وجود ذهن خالی یعنی با دست خالی کاری را انجام دادن و داشتن حسابداری ذهنی یعنی داشتن اطلاعات کافی راجب یک موضوع و یا راجب یک دانش. بنابراین، برنامه ریزی بدون حسابداری ذهنی امکانپذیر نیست. وجود یک سیستم کامل و

دقیق حسابداری ذهنی میتواند به عنوان مطمئن ترین عامل در در توسعه دنیای کنونی کشورها گردد و آنها را در طرح و تنظیم برنامه های مفید و مؤثر یاری نماید. همان گونه که تالر (۱۹۸۵) بیش از 31 سال بیان کرده، حسابداری ذهنی فرایندی مهم است که اهمیت و ضرورت آن در بسیاری از تصمیم های مالی نشان داده شده است. از سوی دیگر، بررسی های نشان می دهد که تصمیم های مردم لزوماً همواره به طور منطقی با مدل‌های تصمیم گیری معرفی شده در متون مالی هماهنگ نیست. سرمایه گذاران باید دیدگاه خود را به عنوان یک حساب برای یک هدف ویژه در نظر بگیرند و دید خود را بلندمدت نمایند. چرا که اهداف کوتاه مدت معمولاً بر اهداف بلندمدت غلبه می نمایند و باعث استفاده از حسابهای ذهنی شوند. همچنین حسابداری ذهنی به تدوین کنندگان استانداردهای حسابداری و قانونگذاران برای درک بهتر نحوه واکنش استفاده کنندگان گزارشات مالی در برابر قوانین و استانداردهای تصوی شده یاری رساند. نتایج این پژوهش با یافته های تانج و همکاران (۲۰۱۷)، کوه و همکاران (۲۰۱۵) و میرزائیان و فلاح نژاد (۱۴۰۰)، همخوانی دارد. انگاره اقتصاد و مالی کلاسیک مبتنی بر این فرض است که کارگزار یا عامل اقتصادی، عقلایی است. این فرض مبتنی بر دو نکته است، نخست آنکه وقتی اطلاعات جدیدی به عامل اقتصادی می رسد، وی باورهایش را به درستی تصحیح می کند. دوم آنکه در موضوع تعیین باورها، عاملان اقتصادی گزینه هایی را بر می گزینند که به شکل هنجاری قبول کردند باشند. بدان معنا که باید حواس پنجگانه انسان، سازگار با تفکر بدوی مطلوبیت انتظاز ذهنی باشد. به منظور توسعه وظیفه‌گرایی اخلاقی دوره‌های آموزشی با هدف تقویت کارکردهای ارزش محوری در حسابداران به صورت تداوم یافته ایجاد شود. این موضوع می‌تواند توانمندی‌های مهارتی و رفتاری، شناخت و ادراک و قدرت تصمیم‌گیری‌های حسابداران را در موقعیت‌های پیچیده و توأم با فشارهای زیاد مبتنی بر اصول و ارزش‌های اخلاقی شکل دهد و باعث گردد تا سطح کیفیت تصمیم‌گیری‌ها و قضاوت‌ها به منظور افزایش قدرت تصمیم‌گیری‌های ارکان بازار سرمایه افزایش یابد. سطح شناخت اجتماعی ذینفعان به خصوص سهامداران و سرمایه گذاران نسبت به محتوا و ماهیت قوانین و نظارت‌های موجود باید در مسیر جریان آزاد اطلاعات به گونه‌ای هدایت شود که آشنایی کاملی با بازار سرمایه و مسئولیت‌ها و پاسخگویی‌ها وجود داشته باشد و در این راه مهمترین ابزار رسانه است رسانه که مجموعه شبکه‌های اجتماعی تا صدا و سیما را شامل می‌شود می‌تواند نقش تعیین کننده‌ای در شکل گیری انتظارات و پذیرش سرمایه گذاری در بازار سرمایه وجود داشته باشد. وجود سطح انتظارات مشخص از محیط بازار به ایجاد ادراک منسجم تر در شناخت

ارکان بازار سرمایه همچون حسابداران و مسئولیت‌هایی که برعهده دارند کمک می‌کند و باعث می‌گردد تا حسابداران از این ارزش‌های مسئولانه در مسیر پاسخگویی بهتر کمک بگیرند.

پیشنهاد‌های کاربردی پژوهش

- (۱) تجدید ارزیابی، جایگزینی ارزش منصفانه داراییهای ثابت در تاریخهای تجدید ارزیابی به جای ارزش تاریخی آنهاست. از آنجا که گزارش داراییها به بهای تمام شده تاریخی سبب می‌شود. ارزش جاری دارایی‌های شرکتها با ارزش دفتری آنها تفاوت قابل ملاحظه‌ای داشته باشد، لذا به مدیران شرکتها پیشنهاد می‌شود با تجدید ارزیابی داراییها به شفافیت و مربوط بودن صورتهای مالی کمک کنند.
- (۲) همچنین به مدیران شرکتها پیشنهاد می‌شود در تجدید ارزیابی داراییهای شرکت محافظهکارانه عمل نموده تا تصویری شفاف از وضعیت شرکت را ارائه دهند که این خود باعث جذب سرمایه‌گذاری بهتر برای واحد تجاری می‌شود.
- (۳) به قانون‌گذاران و سیاست‌گذاران در حوزه تجدید ارزیابی دارایی‌ها پیشنهاد می‌شود که به منظور جلوگیری از رفتارهای فرصت طلبانه، مکانیزم‌های نظارتی را برای نظارت بیشتر بر رفتار حسابداران را توسعه دهند.
- (۴) پیشنهاد می‌شود که برای تقویت عملکردهای حرفه‌ای حسابداران، سطح انتظارات تعریف شده از رفتارهای حسابداری در جامعه و ذینفعان ایجاد گردد که ضمن مشخص نمودن ارزش‌هایی کارآمد باعث تقویت رفتاری در حسابداری گردد و باعث می‌شود تا حسابداران واکنش مثبت نسبت به این رفتارها از خود نشان دهند.
- (۵) سطح انتظارات تقویت شده و ادراک شده‌تری نه تنها از صرفاً جامعه، بلکه از سازمان‌ها و نهادهای نظارتی بر عملکردهای حسابداران ایجاد شود تا ادراک توجه بیشتر و اهمیت این حرفه در حسابداری بیشتر از قبل نهادینه شود و این موضوع به ایجاد منش‌های رفتاری مشخصی همچون فضیلت منجر گردد.

فهرست منابع

تقی‌ناتج، غلامحسین، مومن زاده، محمد مهدی، مومن زاده، محمد هادی. (۱۳۹۶). نگاهی به افزایش سرمایه از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها از منظر تحلیل

بنیادی، مطالعات حسابداری و حسابرسی، ۲۳(۳): ۳۱-۴۶.

حاجیه‌ها، زهره، قیلاوی، مونا. (۱۳۹۱). استفاده از تکنیک تحلیل پوششی داده‌ها برای سنجش کارایی شرکت‌های تولیدی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران با استفاده از مدل مبتنی بر گزارشگری مالی، مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار، ۳(۱۲): ۱۱۱-۱۳۰.

حاجی‌هاشم، مسعود، امیرحسینی، زهرا. (۱۳۹۸). پیش‌بینی ورشکستگی و راهبری شرکت‌ها: دیدگاه نسبت‌های مالی، دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، ۸(۳۰): ۲۲۰-۲۰۱.

حقیقی‌طلب، بهاره، نصیرزاده، فرزانه، حقیقی، ریحانه. (۱۳۹۷). فراتحلیل اثرات پذیرش IFRS بر بازار سرمایه، پژوهش‌های تجربی حسابداری، ۸(۴): ۱۹۷-۲۲۲.

خدای‌پور، احمد، انصاری، عبدالمهدی، نمازیان، علی. (۱۳۸۸). بررسی تأثیر تجدید ارزیابی دارایی شرکت‌ها بر افشای دارایی‌ها ومالیات بر درآمد شرکت‌ها، فصلنامه پژوهشنامه مالیاتی، سال ۱۷، شماره ۷، ۱۰۱-۱۲۰.

عبدالباقی عطاءآبادی، عبدالمجید، میرلوحی، سیدمجتبی. (۱۳۹۸). چرخه عمر، درماندگی مالی و استراتژی‌های تجدید ساختار: شواهدی از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پیشرفت‌های حسابداری، ۱۱(۱): ۲۲۱-۲۵۲.

علی‌پور، محمدصادق، هژبرکیانی، کامبیز، شیدایی، زهرا. (۱۳۹۳). اندازه‌گیری و تحلیل شاخص مالم کوئیست برای صنایع فلزات اساسی ایران، اقتصاد مالی، ۶(۲۰): ۱۴۶-۱۲۷.

منصوری، فردین، سعیدی‌گراغانی، مسلم، اسدی دویانی، ناهید. (۱۳۹۶). بررسی تأثیر تجدید ارزیابی دارایی‌ها بر حق‌الزحمه حسابرسی، مجله علمی-پژوهشی دانش حسابداری، ۸(۴): ۱۴۱-۱۵۹.

مومن‌زاده، محمد مهدی، مرفوع، محمد، مومن‌زاده، محمد هادی. (۱۳۹۹). مروری بر ادبیات تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت، مطالعات حسابداری و حسابرسی، ۹(۳۴): ۵۱-۶۶.

میرزائیان، فاطمه، فلاح‌نژاد، رضا. (۱۴۰۰). شاخص بهره‌وری مالم کوئیست هزینه‌ای مبتنی بر تابع هزینه قطعه‌ای

- Koh, S., Durand, R., Dai, L., & Chang, M. (2015). Financial distress: Lifecycle and corporate restructuring. *Journal of Corporate Finance*, 33(1): 19–33.
- Kyllingstad, N., Ole Rypestøl, J., Schulze-krogh, A, C., Tønnessen, M. (2021). Asset modification for regional industrial restructuring: digitalization of the culture and experience industry and the healthcare sector, *Regional Studies*, 55(10/11): 1764-1774.
<https://doi.org/10.1080/00343404.2021.1878126>
- Leng, J. F., & Wang, K. (2006). An empirical study of asset restructuring performance of listed agricultural company. *Journal of Nanjing Agricultural University (Social Sciences Edition)*, 6(1): 18–22.
- Li, H., Chen, Q, X., Hong, L, Y., Zhou, Q. (2019). Asset restructuring performance prediction for failure firms, *Journal Corporate Accounting & Finance*, 30(4): 25-42.
- Li, Sh., Liu, Ch., Zheng, M., Chang, Ch, P., Fu, Q. (2021). Financial Market Friction and Corporate Restructuring Activities in China, *Emerging Markets Finance and Trade*, 57(14): 4089-4104.
<https://doi.org/10.1080/1540496X.2020.1801409>
- Lin, Y. N., & Peasnell, K. V. (2000^b). Asset revaluation and current cost accounting: UK corporate disclosure decisions in 1983. *British Accounting Review*, 32(4): 161-187.
- Malone, D. W (2014). An introduction to the application of interpretive structural modeling. *Proceedings of the IEEE*, 63(3), 397-404.
- Northcutt, N. McCoy, D. (2004). *Interactive Qualitative Analysis: A Systems Method for Qualitative Research*. US: Sage.
- Ole Rypestøl, J., Isaksen, A., Eriksen, E, L., Iakoveleva, T., Sjøtunc, S, G., Njøs, R. (2022). Cluster development and regional industrial restructuring: agency and asset modification, *European Planning Studies*, 29(12): 2320-2339.
<https://doi.org/10.1080/09654313.2021.1937951>
- Plant, K., Barac, K., De Jager, H. (2017). Developing early career professional auditors at work: What are the determinants of success?, *Meditari Accountancy Research*, 25(3): 368-390.
<https://doi.org/10.1108/MEDAR-03-2017-0119>
- Ramesh, A., Banwet, D.K., Shankar, R (2010). “Modeling the Barriers of Supply Chain Collaboration”, *Journal of Modelling in Management*, 5(2): 176–193.
- Ruggiero, J. (1996). On the measurement of technical efficiency in the public sector. *European Journal of Operational Research*, 90, 553–565.
- Sahoo, B. K., Mehdiloozad, M., Tone, K. (2014). Cost, revenue and profit efficiency measurement in DEA: A directional distance function approach. *European Journal of Operational Research*, 237(2): 921–938.
- خطی در تحلیل پوششی داده‌ها، مدیریت صنعتی، ۳۰۰-۳۲۸: (۲)۱۳
- نایب‌محسنی، شیدا، خلیفه‌سلطانی، سیداحمد، حجازی، رضوان. (۱۴۰۰). تدوین مدل رفتاری تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران فردی در بازار سرمایه ایران، تحقیقات مالی، ۲۳(۴): ۶۲۵-۶۵۲.
- ولیان، حسن، عبدلی، محمدرضا، استادهاشمی، علی. (۱۳۹۷). بررسی تاثیر حساسیت تجدید ساختار دارایی‌ها بر اهرم مالی هدف شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، راهبرد مدیریت مالی، ۱۶(۱): ۱۱۵-۱۴۲.
- Abinzano, I., Seco, L., Escobar, M., & Olivares, P. (2009). Single and double black-cox: Two approaches for modelling debt restructuring, *Economic Modelling*, 26(5): 910–917
- Albulescua, C, T., Turcu, C. (2022). Productivity, financial performance, and corporate governance: evidence from Romanian R&D firms, *Applied Economics*,
<https://doi.org/10.1080/00036846.2022.2056125>
- Banker, R., Charnes, A., Cooper, W.W. (1984). Some models for estimating technical and scale inefficiencies in data envelopment analysis. *Management Science*, 30(9): 1078–1092.
- Brown, P., Izan, H. Y., & Loh, A. L. (1992). Fixed asset revaluations and managerial incentives. *Abacus*, 28(1): 36-57.
- Cook, D., O., Fu, X., Tang, T. (2016). Are Target Leverage Ratios Stable? Investigating the Impact of Corporate Asset Restructuring, *Journal of Empirical Finance*,
<https://doi.org/10.1016/j.jempfin.2015.11.003>
- Cook, D.W., Zhu, J. (2009). Piecewise linear output measure in DEA. *European Journal of Operational Research*, 197(2): 312–319.
- Dailey, A, J. (1988). Faculty consensus at a multi-campus college through Delphi, *Community/Junior College Quarterly*, 12(5): 21–26.
- DeAngelo, H., and Roll, R. (2013). How stable are corporate capital structures? *Journal of Finance* forthcoming.
- Ghosh, S. (2019). Corporate distress, troubled debt restructurings and equity stripping: Analyzing corporate debt restructurings in India, *South Asian Journal of Business Studies*, 8(1): 105-126. <https://doi.org/10.1108/SAJBS-05-2018-0059>
- Herrmann, D., Thomas, W, B., and Saudagaran, Sh, M. (2006). The Quality of Fair Value Measures for Property, Plant, and Equipment, (December 1, 2005). *Accounting Forum*, March 2006.
<http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.312150>
- Hsu, C. C. and Sandford, B. A. (2007). The Delphi Technique: Making Sense of Consensus, *Practical Assessment, Research and Evaluation*, 12(10): 34-56.

- Singh, M. D., & Kant, R (2011). Knowledge management barriers: An interpretive structural modeling approach. *International Journal of Management Science and Engineering Management*, 3(2), 10.
- Thanh, S. D., Nguyen, D. V., Trung, B, Th. (2017). Corporate restructuring in Vietnam: An analysis of asset restructuring, *Journal of Economic Development*. 23(3): 2-35.
- Walheer, B. (2018). Disaggregation of the cost Malmquist productivity index with joint and output-specific inputs. *Omega*, 75(2): 1-12.
- Watts, R. L., & Zimmerman, J. L. (1990). Positive Accounting Theory: A ten year perspective, *Accounting Review*, 2(2): 131-156.

Accounting Knowledge & Management Auditing
Vol. 15/ No. 57/ Spring 2025

Presenting the revaluation model of asset structure through foundation data theory and meta composition

Asghar Qomi

Ph.D. Student, Department of Accounting, Faculty of Management, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.
Email: Asghar.qomi@gmail.com

Mohammad Hassani

Assistant Professor, Department of Accounting, Faculty of Management, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran (Corresponding Author). Email: m_hassani@iau-tnb.ac.ir

Ehsan Rahmaninia

Assistant Professor, Department of Accounting, Faculty of Management, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.
Email: E.rahmaninia@iau-tnb.ac.ir

Mehran Matinfard

Assistant Professor, Department of Accounting, Faculty of Management, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.
Email: m_matinfard@iau-tnb.ac.ir

Abstract

One of these processes of exploring information for decision-making is re-evaluating the structure of companies' assets. In other words, revaluation of assets structure is considered as an analytical basis in today's unbalanced economic conditions, especially the economy of our country. Revaluation of assets structure is a basis for calculating fair value, which according to accounting and financial reporting standards can lead to greater balance of financial performance of companies. This research is looking for modeling through grounded theory method. This research is based on the systematic method of grounded theory. In this method, after defining the research problem and reviewing previous literature, sampling is done. The data was collected through interviews with 15 experts in the field of research. The method of selecting experts was through the snowball method. Studies show that people's decisions are not necessarily always logically aligned with the decision-making models introduced in financial texts. In the restructuring process of companies, the financial structure of production units is reevaluated for two reasons. The first is when the company suffers a loss due to the improper calculation of the final price, and the second is when the financial structure of the units is reassessed when the inflation rate in the economy of a country is in double digits and the general price level of goods and services is constantly changing, increase and increase the inflation rate and affect the financial operations of companies.

Keyword: Revaluation, asset structure, foundation data

